

Hingedeaeg sai otsa

Selleks korraks on hingedeage möödas, ka see hingedeapäev, mil katoliiklik kirik mälestab kõiki surnuid. Tulemas on veel luterlikus maailmas kinnistunud igavikupühapäev, mida nimetatakse ka surnutepühaks. Siis käiakse kalmistul kadunukeste viimse puhkepaigas küünlaid süütamas ega oodata neid koju igapäevast elukorraldust kontrollima.

Rahvakalender kõneleb sügisest hingedeajast, mil udune ning sombune õhk "on hingeksi täis". Enamasti on arvatud hingedeaja alguseks üks nädal pärast miiklipäeva ning lõpuks üks nädal enne mardipäeva.

Hingedeajal ei tohtinud kollistada ega õhtuti tubaseid töid teha, sest esivanemate hingi usuti just sel ajal saabuvat.

Kui mõne kadunukesega oldi tema eluajal väiritult käitunud, hakati tema hinge pelgama, ka selle kojutulekut ja süvenes kujutelm pahatahtlikust surnust.

Nii et saabuval mardipäeval võime süümepeinadeta sanditada ja pärast lustlikku kadripäeva adventiajaks valmistuma hakata.

Aga hingede koduskäimine jääb mõistatuslikuks. Kuhu läheb hing, kas sinna paika, kus ta maist elust lahkus või sinna, kus asuvad tema järeltulijad või käib ta nende juures kordamööda? Kas üksik nukker hing, keda keegi ei oota ja veel vähem karta oskab, pole pahatahtlik? Kuidas tema oma rahu leiab?

KADRIN LINNA

LUGEJA KÜSIB

Lillkapsad ei loonud pead

REPRO

Tänavu olid lillkapsastel suured võimsad lehed, aga saaki ei saanud. Sorti ei mäleta, kuid 30 taimelt sain ainult kaks peopesasuurust õisikut. Taimed katsin kattelooriga. Olen 40 aastat neid kasvatanud ja varem on see alati õnnestunud. Milles viga?

Vastab

KADRIN LINNA

Kahjuks pole teada sordi nime ega seda, kas tegu oli varajase ja kevadisese kasvatamiseks soovitatud kapsaga või hoopis keskvarajase suvisese ja sügiseseks tarbimiseks mõeldud lillkapsaga. Samuti pole teada, millal ja kui vanad istikud maha panite.

Lillkapsa istikuid ei tohi lasta välja venida või üle kasvada, sest mõlemal juhul pidurdub õisiku tekkimine. Istutada ei tohiks neid ka liiga sügavale. Madalama istutuse puhul satuvad juured pindmisesse soojemasse mullakihti. Taimed juurduvad paremini ja hakkavad kiiremini kasvama.

Igasugune lühiaegne kasvuseisak häirib saagi moodustumist. Ilmselt oli veel öökülma oodata, kui katteloori appi võtsite. Vihmasel ajal võidi taime toitained sügavamale uhtuda ja nõrga juurestikuga lillkapsaistikud võisid mõneks ajaks nälga jääda, kui jätsite pealtväetise andmata.

Lillkapsas on teistest kapsaliikidest tundlikum ja nõudlikum nii mulla, väetiste, niiskuse kui ka temperatuuri suhtes.

Kuigi see kultuur on kevadel öökülmaõrn, ei armasta ta kuigi palju soojust. Kõige soodsam oleks talle 15–18°. Kuuma ilmad õhutemperatuuriga üle 20° pidurdavad kasvu. Eriti halb on siis, kui samal ajal on ka muld kuiv ja õhuniiskus madal ning reeglipärasest vihmutust pole võimalik teha.

Suve teine pool just seesuguseks meil kujunes.

Kapsaste asjatundja Lilian Issako õpetuse järgi vajab lillkapsas heaks kasvaks ja arenguks päikesepaistelise kasvukohta. Varjus kasvavatel taimedel on küll suured lehed, kuid õisikut ei teki. Saagikus kannatab juba juhul, kui peenar jääb tundideks puu, tara või seina varju.

Katteloori võiks lillkapsataimedel hoida 10 päeva pärast varajast istutust. Loor võtab taimedelt 25% valgusest ja õhusoojus selle all kerkib päeval liiga kõrgele.

Istik ei tohi olla väljaveninud ega liiga lopsakas.

Kõige paremini sobib lillkapsale neutraalse reaktsiooniga huumusrikas liivsavimuld värskel maal. Vana aiamaa on talle vähem vastuvõetav.

Hästi reageerib taim muldamisele, mida on vaja teha 2–3 nädalat pärast istutamist, ja multsimisele. Peenra võiks katta 3–5 cm paksuse ködusõnniku, komposti või turbamulla kihiga. Sellega vähendate võimalikke toitainete omastamise häireid.

Kirjeldata põhjal saate ise kõige paremini otsustada, millised tegurid teie seekordse lillkapsasaagi nurjasid.